

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KŌMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KŌPS
1950. GADA 29. MARTA
Nr. 118 (5812)
4.
OKTOBRIS,
OTRDIENA,
1988. GADS
Maksa 3 kap.

AGROAPVIENĪBA: kā dai tai būt?

● 28. septembrī notika rajona agrorūpniecības apvienības padomes agrorūpnieciskā kompleksa vadības pilnveidošanas iniciatīvas grupas sēde.

Sēdi vadīja rajona agrorūpniecības apvienības priekšsēdētāja vietnieks ekonomikas un plānošanas jautājumos I. Jeršovs. Piedalījās kolhozagrofirms «Krasnij Oktjabrj» ģenerāldirektors R. Kavinskis, Lenina kolhoza priekšsēdētājs P. Barkovskis, kolhoza «Sarkanā ausma» un «Zelta vārpa» priekšsēdētāji P. Vosorovs un V. Valters, citu saimniecību vadītāji un speciālisti, Preiļu 21. PMK priekšnieks J. Romāns, starpsaimniecību celtniecības organizācijas priekšsēdētājs V. Haritonovs, kā arī citu darba kolektīvu — jaunās agroapvienības «Preiļi» iespējamo locekļu — pārstāvi.

Par jaunās agroapvienības locekļiem aicināti kļūt visu saimniecību, kolhozagrofirms «Krasnij Oktjabrj», «Lauktechnikas» rajona apvienības, starpsaimniecību celtniecības organizācijas, Jaunaglonas 58. profesionāli tehniskās vidusskolas, apvienības «Ražība», veterinārā dienesta un citi kolektīvi. Tapēc visiem kopā lemt, kādai būt agroapvienībai «Preiļi».

I. Jeršovs. Aicinu izteikt priekšlikumus par jaunās apvienības veidošanu. Mums jāvienojas, cik kandidātu izvirzīsim priekšsēdētāja amatam, kā balsosim. Vai ir vajadzība kandidātu sarakstu publicēt presē, kā to, piemēram, dara Rēzeknes rajonā?

P. Barkovskis. Vai iestāšanās apvienībā ir brīvprātīga lieta? Ja jā, tad vispirms jānotiek kolektīvu sanāksmēm. Ja, piemēram, mūsu kolhoza biedri nolems kļūt par agrorūpniecības apvienības «Preiļi» locekļiem, tad arī spriedīsim par organizatoriskiem jautājumiem, par pilnvaroto izvirzīšanu no kolektīva.

P. Vosorovs. Kur starpība starp tagadējo rajona agrorūpniecības apvienību un jauno apvienību? Vai tā nav tikai izkārtne maiņa?

J. Romāns. Mums jāzina, ko, iestājoties jaunajā apvienībā, iegūsim un ko zaudēsim. Vai tagad savam darba kolektīvam, cilvēkiem es varu teikt, ka mums šī apvienība patiešām ir vajadzīga? Vai tā spēš, piemēram, risināt deficīta materiālu problēmu?

R. Kavinskis. Stāties vai nestāties apvienībā — tas jālemj kolektīvam. Mums jāzina arī tas, kādas būs apvienības locekļu, tiesības un pienākumi. Mums jāzina atšķirība (varbūt pat priekšrocības), kādas būs tiem kolektīviem, kuri būs iestājušies apvienībā un kuri palikuši ārpus tās. Vai ir agroapvienības «Preiļi» struktūras projekts, darbības programma? Vispirms vajadzētu to iepazīt un tikai tad spriest par tālāko.

● Lūk, šādas un līdzīgas, brīžiem asas un pat kategoriskas domas izskanēja sēdes laikā. Iniciatīvas grupa šoreiz kopsaucēju neatrada. Varbūt, ka tā arī labāk. Steiga nevienā nopietnā lietā nav vēlama. Kur nu vēl tādā jautājumā kā rajona agrorūpnieciskā kompleksa vadības pārveide. Tagad vēlreiz visiem rūpīgi jāapsver, kā rīkoties un ko konkrēti darīt, kādu veidot rajona agrorūpnieciskā kompleksa struktūru. Bet viens gan ir skaidrs — jaunajai apvienībai jābūt ar tādu spēku un varēšanu, lai spētu palīdzēt zemei atgūt spēku, bet cilvēkiem — ticību.

A. ILJINA

Apbalvojums skolotājam

Svētdiēn mūsu valsts svinīgi atzīmēja Skolotāju dienu. Pateicību par savu grūto, bet tik ļoti vajadzīgo darbu saņēma daudzi jo daudzi pedagogi.

Skolotāju dienas priekšvakara vairākus republikas pedagogus Latvijas PSR Tautas izglītības ministrija un izglītības, augstskolu un zinātnisko iestāžu darbinieku arodbiedrības republikāniskā komiteja apbalvoja ar nozīmī «Teicamnieks tautas izglītības darbā». Apbalvoto vidū ir arī mūsu rajona Aglonas vidusskolas skolotāja VALENTI-NA KOKINA.

Pārskats

par piena izslaukumiem rajona saimniecībās (pēc RARA dispečerdienu datiem)

Saimniecība	Izslaukts no kops. septembra III dekadē (kg)	+ salīdz. ar iepriekšējo dekādi (kg)	+ salīdz. ar to pašu laiku 1987. g. (kg)
«Krasnij Oktjabrj»	13,3	-0,6	-0,4
Lenina	12,6	-1,1	-0,3
Kirova	10,3	+0,1	-0,1
Dzeržinska	10,0	-0,7	+0,4
Aglonas p. s.	9,8	-	-0,8
«Sarkanā ausma»	9,8	-1,0	+0,3
«Zelta vārpa»	9,6	-1,0	-1,4
Raina	9,5	-0,5	-1,7
M. Gorkija	9,4	-0,5	+0,4
«Nākotne»	9,4	-0,7	-0,8
K. Marksa	9,1	-0,5	-0,3
«Vārkava»	9,8	-1,4	+0,9
«Rīts»	8,8	-0,5	+0,2
«Silukalns»	8,8	-0,7	-0,3
Oškaina	8,4	-0,9	-0,8
Suvorova	8,3	+0,3	-1,0
«Dubna»	8,1	-0,7	-
Rušonas p. s.	8,1	-0,9	-1,9
«Dzintars»	8,0	-0,9	-0,4
Rudzātu p. s.	6,7	-0,8	-2,0
RAJONĀ	9,5	-0,6	-0,5

Sava amata meistare

Joprojām ir liels pieprasījums pēc tautiskajām segām, parklājiem, aizkariem, galdautiem. Laj cilvēki sapemtu šos un citus izstrādājumus, spraiģi un radoši strādā Preiļu rajona sadzīves pakalpojumu kombināta mākslas aušanas ceha kolektīvs. Viena no labākajām audējām ir Marta Inča. Viņas darinātās tautiskās segas ir ar bagātīgu krāsu salikumu, glītas. Būdamā ista sava amata meistare. Marta Inča darbojas arī Tautas lietišķās mākslas studijā «Dubna».

● ATTEĻA: rajona sadzīves pakalpojumu kombināta mākslas aušanas ceha audēja Marta Inča.

J. SALNAVIESA foto

Partijas dzīve: pārskati un vēlēšanas

KURS gan no mums nav izteicis pārmetumus ceļu būvētājiem brīžos, kad mašīna iestieg lietus ūdeņu pilnajās bedrēs vai kad, braucot uz kādu atālāku rajona saimniecību, rodas sajūta, ka automobilis ripo pa velas mazgāšanas pievairo dēli? Kritiski sava darba kvalitāti vērtē arī paši ceļu būvētāji. To apliecināja 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes partijas pirmorganizācijas pārskata un vēlēšanu sapulce.

Sekretārs I. Bogdanovs pārskata ziņojumā lielu vietu bija atvēlējis kolektīva paveiktā darba, kā arī pielauto trūkumu analīzei. Viņš izteica vērtējumu komunistu līdzdalībai visu šo nepilnību novēršanā. Minējās objektīvas grūtības — tehnikas un asfaltbetona deficītu, pārtraukumu apgādē ar degvielu un smērmateriāliem, I. Bogdanovs pamatoti atzīmēja, ka uzturēt kārtībā autobusu pieturas, automašīnu stāvvietas un celmalas, laikus izvākt no tām metāllūžņus, apmainīt sabojātās ceļa zīmes var arī bez papildus resursu iedalīšanas.

Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes darbiniekus neapmierina milicijas darbība. Viņi vairākkārt tai lūguši palīdzību, jo huligāni norauj ceļa zīmes, izdemolē autobusu pieturas utt. Vandāļi jāsauca pie

atbildības, un to var izdarīt tikai milicijas darbinieki.

Ceļu remontu un celtniecības pārvaldē pēdējā laikā pieaug darba laika zudumi. Tas liecina, ka kolektīvā ir cilvēki, kuri negrib saprast, kas ir strādnieka gods. Taču ne partijas birojs, ne

ir pārāk maza ietekme un loma žūpības apkarošanā.

Savu vietu sasāpējušo problēmu risināšanā vēl nav atradusi darba kolektīva padome.

Pārskata periodā nopietnas kļūdas pieļāvis arī partijas birojs. Pirmorganizācijas sapulcēs

novs, kā arī Preiļu 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldes priekšnieks I. Muzikants.

Trūkumus ideoloģiskajā darbā (nav atklātības un informācijas par partijas biroja lēmumiem, komunisti nereti neprot pareizi orientēties konkrētā situācijā,

ciatīvas un ar viņu līdzdalību.

Tomēr, vērtējot pārskata sapulci kopumā, saruna, manuprāt, izraisījās atklāta un lietišķa. Nojaušu: te dažs varbūt skeptiski nopūšas: jā, vēl viena saruna... Patiešām, runāt un izvirzīt problēmas tagad iemācījušies visi, tikai — kas tās risinās? Lūk, jautājums, no atbildes uz kuru atkarīgs, var teikt, pārbūves liktenis.

Preiļu 24. CRBP komunisti tic nākotnei, alkst aktīvi piedalīties tās veidošanā, jo zina, ko konkrēti nepieciešams darīt, lai paplašinātu darba apjomu, paaugstinātu tā kvalitāti, uzlabotu darba un sadzīves apstākļus. Lai visu iecerēto realizētu, nepieciešams saliedēt kolektīvu, ieaudzināt cilvēkos patstāvības, atbildības un pienākuma izjūtu un apziņu.

Gribas ticēt, ka ceļu būvētāju kolektīvam un partijas organizācijai būs pa spēkam izpildīt jaunus uzdevumus. Tad arī mēs, kuri ik dienas izmantojam rajona ceļus, biežāk ar cieņu un pateicību runāsim par viņu veikumu.

T. SAVEĻJEVA,

Latvijas KP rajona komitejas vispārējās nodaļas vadītāja

Atklāta, lietišķa saruna

arodkomiteja, ne administrācija pret darba disciplīnas pārkāpējumiem nav ieņēmusi stingru un principiālu nostāju. Žūpības un alkoholisma apkarošanas komisija izskatījusi 11 cilvēku lietas, bet tikai trīs no viņiem kaut cik nopietni sodīti. Pārskata un vēlēšanu sapulcē pareizi tika atzīmēts, ka ražošanas struktūrvienību vadītāji reizumis izliekas nemanām, ka viņu padotie ir ie-reibuši, ka vadītāji neko būtiski nedara, lai uzlabotu darba disciplīnu.

Iespējams, sava loma te ir faktam, ka atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijā iestājušies tikai 13 cilvēki (četri no viņiem — partijas biedri). Līdz ar to šai pirmorganizācijai

aktuālās problēmas ne vienmēr pietiekami dziļi izanalizētas, pieņemtajiem lēmumiem nav konkrētības. Gada laikā komunisti tikai divas reizes noklausījušies informāciju par to, kā izpildīti agrāk pieņemtie lēmumi.

Negatīvi jāvērtē arī fakts, ka partijas organizācija nav augusi skaitliski. Turklāt tās sastāvā pietā daļa ir pensijas vecuma cilvēki. Kāpēc viņiem netiek gatavota maiņa?

Par šiem, kā arī citiem trūkumiem atklāti un ar satraukumu pārskata sapulcē runāja partijas rajona komitejas loceklis I. Lisicins, partijas biroja loceklis J. Livmanis (viņš vairākus gadus vadījis tautas kontroles grupu), strādnieki V. Ivanovs un G. Iva-

zema ir politisko un ekonomisko mācību efektivitāte) sapulcē minēja partijas pirmorganizācijas sekretāra vietnieks G. Mihailovs un PSKP biedru kandidāts V. Akentjevs.

Diemžēl arī šīnī partijas organizācijai galvenajā sapulcē ne visi komunisti aktīvi piedalījās aktuālo problēmu apspriešanā. Piemēram, partijas biroja loceklis V. Balalajevs iztirzāja tikai ražošanas rakstura jautājumus, bet komjaunatnes pirmorganizācijas sekretārs V. Romanovskis vispār atteicās izteikt savas domas. Bet — par ko tad lai viņš runātu? Vai par to, ka gada laikā notikusi tikai viena komjauniešu sapulce? Turklāt — pēc partijas biroja locekļu ini-

A. LUCANS

Ierosinājumi

lauksaimniecības rekonstrukcijai

(Nobeigums. Sākums 115., 116, 117. numuros.)

Un tā mēs esam nonākuši pie izšķirošā lauksaimniecības sekmiņas darbības priekšnoteikuma — pie jautājuma par SAIMNIEKUI. Kā jau minēju, ārzemju lauku saimniecības veidojās evolūcijas ceļā atkarībā no nacionālās, sociāli ekonomiskās, ģeogrāfiskās situācijas, no zināšanu pieauguma un tehniskā nodrošinājuma palielināšanas. Šādā saimniecībā noteicis parasti ir VIENS SAIMNIEKS, kura tiesības uz savas zemes ir lielākas nekā valsts prezidentam (prezidents ir tikai vēlēta persona). Tas tad arī ir izšķirošais noteikums, lai atrastu enerģiju un iniciatīvu! Mums pagaidām tādu tiesību nav, un bez šī jautājuma nopietnas izskatīšanas un pozitīvas izlemšanas lauksaimniecības problēmas nav atrisināmas. Dodot zemniekiem pilnīgu patstāvību, visi faktori, kas šodien bremzē lauksaimniecības attīstību, zaudēs pamatu, un tiks radīti apstākļi zemnieku enerģijas maksimālai atraisīšanai.

Tie, kuri šodien vēl arvien negrib atzīt zemnieku tiesības uz simtprocentīgu patstāvību, — tie arī ir tās bremzes, kas neļauj atraisīties cilvēku enerģijai. Cik reižu jau nav teikts, ka puspatiesība ir sliktāka par melienu. Vai tad tas pats neattiecas arī uz pusrisinājumiem? Algotnis, nomnieks, rentnieks, pusgraudnieks — tie ir tikai pusrisinājumi.

Vēl ļoti stiprs ir arī skaudības sindroms. Mēs varam samierināties ar to, ka slaucēja nopelna 300 rubļu mēnesī, bet vairs nevaram paciest, ja tā nopelna 1 300 rubļu. Skaudība iesūkusi mūsos un mūsu likumos. V. Igo kādreiz rakstīja: «(...) Pamudiniet bagāto un aizstāvēt nabago, iznīciniet nabadzību, dariet galu tam, ka stiprais neatsni ekspluatē vājo, iegrožojiet netaisno skaudību, lai tas, kurš vēl ir ceļā, neapskauz to, kas jau sasniedzis mērķi, ... demokratizējiet īpašumu, nevis to likvidējot, bet padarot visiem pieejamu, lai katrs piisonis bez izņēmuma kļūtu par īpašnieku, un tas ir daudz vieglāk izdarāms, nekā liekas...».

Sasniedzumi lauksaimniecībā mūs nevar apmierināt. Mēs tālu atpaliekam no attīstītākajām valstīm. Mūsu lauksaimniecība uzbūvēta, balstoties uz staliniskajiem principiem, un tie nav devuši vēlamos rezultātus. Tātad jāmeklē citi ceļi! Tāds ir leņiniskais ceļš, kurš neizslēdz pretunus, noraida dogmatismu, neļauj aizvērt acis nepatīkamam faktam priekšā, jo to analīze stimulē attīstību, nenoraida arī atkāpšanos vai piekāpšanos, ja vien tas ved progresa virzienā.

Lauksaimniecības reorganizācijas principi varētu būt šādi: ● ja nav iespējams atkāpties no līdz šim valdošā principa un zemi zemniekiem nodot īpašumā, tad tā jānodod viņiem mūžīgā lietošanā;

● ikvienam cilvēkam, kurš

gribētu patstāvīgi apstrādāt zemi, ir jānodrošina šī iespēja. Tā kā visa zeme atrodas galvenokārt kolhozu un padomju saimniecību lietošanā, tad pieprasītā zeme jāizdala no šo saimniecību platībām.

(Agrofirma «Ķekava» ekonomists J. Biezais savā rakstā «Vēl daudzu krāsu spektrā trukst», kas publicēts Rīgas rajona laikraksta «Darba Balss» 1988. gada 2. jūlija numurā, par šo jautājumu izsakās šādi: «Liekot kopā V. Mekša, savas, kā arī publikācijās «Padomju Jaunatne», «Dārzs un Drava» (J. Zelonka) izteiktās domas, interpretējot tās atbilstoši šodienas situācijai, varētu izteikt šādu priekšlikumu.

Vietējā Tautas deputātu padome kā varas orgāns organizē zemes izmantošanas apsekošanu un atsavina zemes lietošanas tiesības tiem (kolhoziem u. c.), kas zemi vai nu a) neizmanto nemaz — aizlaiž atmatā u. tml., vai b) izmanto ekonomiski neefektīvi, vai c) izmanto, pieļaujot nopietnus kaitējumus dabai — augsnai, tās mikrofaunai, ūdeņiem, mājdzīvniekiem u. tml. — uz attiecīgo zemes platību. Šo zemi tad nodod kooperatīvu vai individuālo fermeru apsaimniekošanā pēc saistības raksta, ka zemes izmantošana ekonomiski un ekoloģiski būtiski uzlabosies.»)

Priekšroka jādod tiem zemes gribētājiem, kuriem saimniecību teritorijā atrodas personiskās viensētas vai kuri atgrieztos šajās viensētās no citurienes (no citām republikām vai arī no ārzemēm), ja šīs viensētas kādreiz ir bijušas viņu īpašumā vai ir priekšteču celtas, kā arī tiem, kuri būtu ar mieru saimniekot bezsaimnieku (pēc rūpīgas noskaidrošanas) mājās;

● zemniekiem tiek dota pilnīga patstāvība. Nevienam viņš neatskaitās, un neviens nav tiesīgs prasīt no viņa atskaites, izņemot jautājumus, kas saistīti ar zemes nodokli (nodokļu sistēmu izstrādājot, varam izmantot citu valstu labāko pieredzi), statistisko datu sniegšanu un tamlīdzīgām saistībām ar valsti. Saimniecisko darbību zemnieks organizē pilnīgi pēc saviem ieskatiem;

● tā kā zemnieku saimniecības atrodas kāda kolhoza vai padomju saimniecības teritorijā, šiem zemniekiem jārada iespējas kooperēties ar attiecīgo saimniecību, tomēr vienīgi tiktāl, cik viņi paši to vēlēšies. Ar laiku, ja visas saimniecības zeme jau būtu izdalīta individuāli strādātgrībošajiem zemniekiem, lielo saimniecību varētu pārveidot par kooperatīvu, kas, uz brīvprātības principiem balstīdamies, piesaistītu zemniekus, palīdzot viņiem produkcijas realizācijā (arī pārstrādē, ja tas būtu izdevīgi), organizējot mājiņu maksīgo apsekošanu, tehnikas remontu, minerālmēslu, šķirnes sēklas sagādi un sagatavošanu, lielās tehnikas koplietošanu, graudu zāvēšanu, kvalifikācijas

celšanu un tamlīdzīgi. Tādējādi kooperatīvs varētu lietderīgi izmantot arī šobrīd jau saceltās lielās ražošanas un sabiedriskās ēkas;

● perspektīvā varētu izveidot lauksaimnieku sagatavošanas sistēmu, līdzīgi tai, kāda ir Dānijā. Zemes gribētājiem (vai, kā Dānijā, — pircējiem), ja viņi vēlas kļūt par saimniekiem 40 ha lielā saimniecībā, jāpabeidz 3x18 mēnešu ilgš mācību kurss: ja viņi vēlas apsaimniekot 60 ha, tad jāmacās vēl 18 mēneši. Tādējādi veidojas situācija, ka zemi apstrādā tas, kurš gan grib, gan arī prot to darīt (pašreiz pie mums speciālists ar savām zināšanām un iecerēm ir atdalīts no izpildītāja — laukopja, lopkopja, traktorista);

● lai nodrošinātu individuālos zemniekus ar inventāru (kas būs nepieciešams, sākot ar pirmo saimniekošanas dienu) — mazas un vidējas jaudas traktoriem un tiem piemērotu uzkabes inventāru — jau laikus jādomā par to ražošanu.

Jāreorganizē arī sīkā (roku darbiem domātā) inventāra ražošanas sistēma, jo pašreiz ražotais ir zemas kvalitātes un nevar nodrošināt normālu un ražīgu darbu.

Apmēram tā es saprotu atkāpšanos no staliniskajiem saimniekošanas principiem un nostāšanos uz leņiniskajiem. Jautājums, ko dzīve mums ir uzdevusi, nav vienkāršs. Laukstrādnieku un lauku kalpotāju pārvērst par zemnieku, vārda īstajā nozīmē, mums neizdosies ar parastajiem papēmieniem — ar progresīvas pieredzes propagandu, ar aicinājumiem būt disciplinētiem un strādāt kvalitatīvi, ar atsaucēm uz pagātnes zemnieka pašaiļdzību un ētiku, uz bijušo darbarieku, Domāju, ka ir tikai viens ceļš, kā sasniegt šo mērķi. Un tas ir — tiesības! Atbildību izveidos dzīve pati. Visi pārējie ceļi bija un būs tikai ielāpu likšana sliktā saimnieciskā mehānisma grīmošajam kuģim.

Daudzi ir rakstījuši, ka mūsu lauksaimniecība visumā esot uz pārejā ceļa, vienīgi šur tur vēl kaut kas jāuzlabo, jāpielabo, jāpapildina, jāizgaismo... Varbūt vairākus mūsu valsts pilsonu tā arī domā — viss būs labi, tikai vēl druscīn... Bet manā skatījumā dzīves īstenība rāda ko citu — zemnieku mēs esam nazaudēti, un nav arī vairs daudz tādu, kuri varētu liecināt, KO mēs esam pazaudējuši līdz ar viņu.

Ko, piemēram, varētu pateikt mūsu bērni vai mazbērni, stāvēdami pie iztaisnota grāvja ar noītes nosaukumu un skatīdamies taisni plūstošajā ūdenī (kurā jūs pat vārdīti nesameklēsiet), par to, ka šī pati ūnīte kādreiz meta dzius līkumus, ka tās krastos auga ziedoši kārkļi un niedres, ka te līdinājās spāres un sanēļa kameņu dūkoņa, skanēja puņu dziesmas, ka te atvaros saulē rozējās lidakas, bet pacerēs un krastu alās mājāja vēži?

(«Dārzs un Drava»)

● Soferis Antons Pastars (attēlā) strādā Kirova kolhozā un ir labāko darba darītāju vidū. Gan tālie braucieni pēc būvmaterialiem, gan grants un citu kravu pārvadāšana pa kolhoza ceļiem — visur nevainojami ripo Antona Pastara vadītā automašīna KAMAZ. Darba uzdevumus viņš pārsniedz, visu izdara laikus. J. GURGONA foto

Padomes un jaunatne

Meklējam saskares punktus

Savā laikā mēs izdarījām anketēšanu skolu un strādājošās jaunatnes vidū. Viens no jautājumiem bija šāds: «Kāda ir jūsu līdzdalība aktuālo problēmu risināšanā?» Atbilde bija vienozīmīga: nekāda. Tātad — lai dara citi, tikai ne es.

No tā var secināt vienu: lai cik bēdīgi tas nebūtu, mūsu jauniešiem nav aktīvas pilsoniskās pozīcijas, pagaidām viņi neatrod saviem spēkiem piemērotu pielietojumu. Varbūt palīdzēt viņiem atrast sevi dzīvē, radošā darbā? Mūsu pilsētas Tautas deputātu padomes — pastāvīgā komisija darbā ar jaunatni būtībā tieši to arī uzskata par savu pienākumu.

Ko esam paspējuši izdarīt? Pagaidām ne pārāk daudz, tomēr, analizējot situāciju, savas darbības galvenos virzienus redzējam pietiekami skaidri.

Nemsim, piemēram, darbaudzinātāju lomu. Pēc papīriem viss tā kā kārtībā: katram jaunajam strādniekam piesaistīts savs darbaudzinātājs. Diemžēl šis darbaudzinātājs aprobežojas tikai ar to, ka palīdz apgūt darba iemaņas. Protams, arī tas ir svarīgi. Tomēr ne mazāk svarīgi ir arī kas cits: vaj darbaudzinātājs interesējas, ar ko nodarbojas viņa audzēknis savā brīvajā laikā? Man liekas, ka par jaunā strādnieka tradicionālo darba dienu mums būtu ko runāt.

Komisija izskatīja jautājumu par skolu jaunatnes sadarbību ar pilsētas komjaunatnes organizācijām. Uz sarunu aicinājām ieinteresētās personas: komjaunatnes rajona komitejas sekretāru, uzņēmumu un iestāžu komjaunatnes darba vadītājus. Runas bija garas, bet darbs... Izskanēja doma, ka jaunatnei visur atsakot, Vai tas tiesāms? Kā piemēru minēšu notikumu ar Līvānu PMK būru.

Bija iecerēts šeit izveidot jauniešu kafējnicu. Pagaidām to izdarīt vēl nav izdevies. Vieni uzskata, ka vainojama ir PMK administrācija, kura it kā esot ar rokām un kājām pret šādu ieceri. Tā nav taisnība! Organizācijas vadība neiebilst, vienīgi izvīrta, manuprāt, pilnīgi pamatotu prasību: kādam no pilsētas komjauniešiem jāuzņemas atbildība un jākļūst par nākamo jaunatnes atpūtas telpu saimnieku. Diemžēl pagaidām gribētāju nav. Lai gan kafējnicā jau pilnībā apgādāta ar iekārtām (par LPMK līdzekļiem, starp citu). Tagad jāgaida palīdzība no sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienības, kura nekādi nevar norīkot uz jauno kafējnicu savu darbinieku.

Un galda teniss? Savā laikā tā pati Līvānu PMK viesmīlīgi atvēlēja jauniešiem telpas: sak, lai spēlē puikas, viņiem vajag izkustēties. Un izkustējās arī: drīz vien telpu vajadzēja remon-

tēt. Jājautā: ko varam prasīt no jauniešiem, kuri nav iemācījušies pat saudzīgi izmantot to, ko viņiem dod jau gatavu? Nerunājot nemaz par to, ka vispirms kaut kas būtu jārada arī pašiem.

Komisijas paplašinātajā sēdē nolēma arī, lūk, ko: ja kādas organizācijas jaunieši rīko pasākumu, viņiem jāielūdz uz to arī savi kaimiņi. Uz šo aicinājumu atsaucās vienīgi Līvānu stikla fabrikas komjaunieši, kuri sarīkoja Vladimira Visocka piemiņai vēltu vakaru un uzaicināja uz to arī pilsētas jaunatni. Atnāca, jā neklūdos, apmēram desmit (!) jaunieši.

Lai gan — par ko te brīnīties? Vienā no sanāksmēm nolēmām, ka uzņēmumu jaunieši, negaidot oficiāli organizētu sestdienas talku, uzņems vienalga kuru pilsētas stūrīti. Atsaucību izrādīja tikai skolu jaunatne. Tāds bija pasākuma «Pavasaris manā pilsētā» rezultāts.

Izskatījām jautājumu par pusaudžu nodarbinātību vasarā. Jāpateicis uzņēmumu administrācijām, kuras atrada iespēju nodrošināt jauniešiem darbu vasaras brīvlaikā — gan pašos uzņēmumos, gan LOTOS vienībās. Grūtāk ir tiem jauniešiem, kuri šogad beiguši skolu, bet nav vēl sasnieguši 18 gadu vecumu. Viņu iekārtošanā darbā bija zināmi sarežģījumi, kaut gan arī tie, ceru, ir pārvarami.

Uztrauc, ka pilsētas kultūras namā organizētajos pulcinos iesaistās maz jauniešu. Toties diskutēkās ir tik biezs, ka pat ābolam nav kur nokrist, kaut arī jaunieši ierodas uz tām tikai pēc plkst. 22.00, nevis plkst. 20.00, kā paredzēts. Pusaudžu iemīļotākā pulcēšanās vieta ir centrā pie kastankoka. Pret to nekas nebūtu iebilstams. Neapmierina vienīgi uzvedība — pēc šādas «pulcēšanās» komunālā dienesta darbiniekiem darba netrūkst — ērtie atpūtas soliņi zem koka kļuvuši lietošanai nederīgi, tie jānomaina. Turpinot sarunu par diskotēku, piebildīšu, ka nebūtu par sliktu izstrādāt un izvirzīt jauniešiem uzvedības noteikumus, pie tam vienotus gan attiecībā uz kultūras namu, gan uz stikla fabrikas klubu. Un pieprasīt tos stingri ievērot.

Komisija ievēlājusi ne mazums interesantu pasākumu arī turpmāk. Tā pakāpeniski soli pa solim meklējam interešu saskarsmes punktus, lai atrastu kopīgu valodu ar grūti izprotamo, tomēr ne bezcerīgo mūsu jaunatni. Teikšu atklāti: «iekustināt» jaunatni nav viegli, bet nav arī neiespējami. Ja vien arī mēs, deputāti, būsim aktīvāki, bet dažkārt — pacietīgāki, konsekvētāki savā darbā.

R. UDROVSKA.
Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes jaunatnes lietu pastāvīgās komisijas priekšsēdētāja

Pa atdzimšanas ceļu

Izveidota Latvijas ebreju kultūras biedrība (LEKB) — brīvprātīga masu organizācija, kuras uzdevums, kā rakstīts tās statūtos, ir «aktīvi piedalīties aktuālu republikas un visas valsts sabiedriskās un kultūras dzīves jautājumu risināšanā». LEKB par savu uzdevumu uzskata ebreju tautas vēstures, valodu, literatūras un mākslas pētīšanu, Latvijas ebreju vēstures, starptautiskā sakaru, tradīciju un revolucionārās cīņas izpēti.

— Mēs esam viena no republikas vecākajām mazākumtautībām, — pastāstīja biedrības valdes loceklis skolotājs Hone Bregmans. — Ebreji šeit dzīvo jau gandrīz 500 gadus, viņi de-

vuši lielu ieguldījumu Latvijas ekonomikā un kultūrā, vienlaikus saglabājot arī savu savdabīgo kultūru. Tās atdzimšanu veicina mūsu zemē notiekošās radikālās pārmaiņas un labvēlīgie apstākļi, kas tiek radīti ikvienas nācijas un tautības brīvai attīstībai. Biedrība patlaban vāc līdzekļus, lai uzceltu hitleriskās okupācijas gadu genocīda upuru piemiņas monumentu. Ir arī nodoms uzcelt pieminekli latviešu strādniekam internacionālistam Zanim Livkem (1900. — 1987.), kas izlēla vairākus desmitus Rīgas gēto ieslodzīto. Tiks radīts arī viņa vārdā nosaukts memoriāls muzejs.

LEKB paredzējis nodibināt

republikas galvaspilsētā ebreju izglītības centru, likt atdzimt mākslinieciskajai pašdarbībai un, iespējams, pat teātrim. Nodibinātas tēlotājas mākslas, literāri muzikālā, publicistikas un citas sekcijas. Sastādīts perspektīvais darba plāns. Kara veterānu atmiņu vakari, lekcijas par vēsturi, izstādes, koncerti, ebreju sakāmvārdi un parunu krājuma izdošana, nacionālās kafējnicas atvēršana — tas ne tuvu nav pilnīgs tuvākajos gados paredzēto pasākumu uzskaitījums.

Ebreju kultūras biedrība izveidota Latvijas Tautas frontes atbalsta grupa.

S. SPUNGINS,
LATINFORM korespondents

LTF — arī Līvānos

● Līvānos, mākslinieku radošajā darbnīcā, notika Latvijas Tautas frontes Līvānu atbalsta grupu pārstāvju sanāksme. Uz to nepiespīti, pēc savas vēlēšanās, kopīgu cerību pārņēmti sanāca līvānieši no dažādiem darba kolektīviem.

Applēdām jautājumus par ekoloģisko un sociālo stāvokli Līvānos, kur sabūvēti daudzi uzņēmumi un pamazām bezsaimnieciskuma dēļ tiek sagandēta unikāla vieta Latvijas PSR teritorijā pie Daugavas un Dubnas satekas, kas iekļauta Latvijas Kultūras fonda aizsargājamo objektu sastāvā. Daugavju ražotāji vairs neuzskata par tautas kopēju bagātību un dabas brīnumu, bet gan izmanto kā objektu, no kura var grābt granti un smiltis, būvēt tās krastos apšaubāma izskata piebūves un būdas, kā arī pa noteku grāvjiem iepludināt mūsu tautas liktenupē neattīrītus ūdeņus un indīgas vielas, sevišķi — nakts stundās un lietūs laikā.

Runājām jautāja, kad tiks uzstādīti kvalitatīvi filtri virs Līvānu stikla fabrikas un eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas ceļiem, lai netīrie dūmu un tvaiku mākonji negultu uz dzīvojamā namu masīva, radot paaugstinātu sasilstību pilsētas iedzīvotāju vidū. Ar indīgiem atkritumiem atmosfēru piesārņo arī būvmateriālu un konstrukciju kombināts.

Latvijas Tautas frontes Līvānu atbalsta grupu biedri interesējās par dokumentālās filmas «Vieta pie saules» noskatīšanās iespējam pilsētā un rajonā (šajā filmā atainots stāvoklis Līvānos astoņdesmito gadu sākumā).

Sanāksmē izskatīts iedzīvotāju protests (711 paraksti) pret lielpaneļu mājbuves rūpnīcas iespējamo celtniecību pilsētā. Latvijas Tautas frontes atbalsta grupu dalībnieki uzskata, ka daudzstāvu lielpaneļu ēku celtniecība Latvijas laukos neatbilst tautas kultūrvēsturiskajām tradīcijām un sadzīves normām. Viņu-

prāt ir lietderīgāk, nepalielinot Līvānos ražoto saliekamo vien-dzīvokļa māju izlaides apjomu, uzlabot šo māju kvalitāti, nodrošinot tehnoloģijas prasību pilnīgu ievērošanu un pilnīgojot ēku plānojumu.

Jaunas rūpnīcas celtniecību Līvānos galvenokārt atbalsta administratīvais personāls, tāpēc lūdzam Preiļu rajona vadību ieklausīties arī tautas balsi, jo šodien, pārbūves periodā, nebūtu pareizi šo jautājumu izskatīt vienpersoniski un vienpusīgi. Sanāksmes noslēgumā tika pieņemts lēmums par Latvijas Tautas frontes Līvānu nodaļas veidošanu un konferences sasaukšanu.

Visus rajona iedzīvotājus, kuri vēlas dot informāciju par Līvānu pilsētas ekoloģisko stāvokli, kā arī par sociālajām problēmām un tām problēmām, kas saistītas ar lielpaneļu mājbuves rūpnīcas celtniecību, kultūrvēsturiskajām vietām un pieminekļiem Līvānos, lūdzam sūtīt savas atsauksmes uz adresi: 228264, Līvāni, Celtniecības ielā 2, Latvijas Tautas frontes Līvānu atbalsta grupai.

Cilvēkus, kuri vēlas atbalstīt Latvijas Tautas frontes Līvānu grupu darbību, lūdzam pieteikties pie šādiem atbalsta grupu pārstāvjiem: Valdis Anspaks (Līvānu slimnīca), Jānis Rudzītis (pensionārs), Teodors Steinbergs (Līvānu stikla fabrika), Viktors Karjaks (maizes kombināts), Aija Nagle (republikāniskais projektēšanas un mājbuves trests), Fruma Rizga (republikāniskā zinātniski tehniskā bibliotēka), Jāzeps Brencis (Līvānu autotransporta uzņēmums), Aleksandrs Karpenko un Juris Caune (būvmateriālu un konstrukciju kombināts), Lidiņa Stūriška (Līvānu bērnu mākslas skola), Uldis Silipšs (eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca), Biruta Jauja un Andris Pakers (Līvānu 1. vidusskola), Ligita Bikšane (Līvānu patērētāju biedrība).

M. DUBIŅINA

● ŠKIET, nu jau uz beigām mūsu sabiedrībā iet runu un nodomu laiks, sākas aktīvas darbošanās posms. Līdz šim tikai nodomu līmeni ir bijusi arī Kultūras fonda rajona nodaļas dibināšana. Un nu tas vezums mums visiem kopā būtu jāsāk kustināt, jo ir ārkārtīgi daudz nepadarītā gan sadzīves, gan ciemu labiekārtošanas kultūrā, gan arhitektūras pieminekļu saglabāšanā, tautas garamantu un amatu pārņemšanā, gan...

Ar visu iepriekšminēto varētu arī sasaukties jaundibinātās nodaļas mērķi. Pirmkārt, šajā kustībā ir jāiesaista gandrīz vai katrs rajona iedzīvotājs, sākot ar savas mājas, pagalma un dārza kopšanu, ar ciemu un pilsētu labiekārtošanu. Jāapziņo seni amata rīki — stelles, kalēja smēdes piederumi. Vārdu sakot, viss, kas varētu noderēt, ja ne pašam, tad tiem, kas vēlas apgūt amatus vai atsākt ar tiem nodarboties. Jāatjauno amata vīru un sievu senā slava, jāsauc pulkā tie, kas vēlas apgūt amatu prasmes, vēlāk darinot mūsu sadzīvē, ikdienā un svētkos nepieciešamos priekšmetus un lietas, veicot arī arhitektūras pieminekļu restaurāciju, kura nepāprotami saistās ar amatu pārzināšanu. Ne mazums arhitektūras pieminekļu ir jau aizgājis bojā, citus (Arendoles un Galēnu muižas ēkas) arī esam lēmuši bojā eļai, ja vien steidzīgi nesāksim rīkoties un darboties.

Bez tam visiem vajadzētu darboties arī tautas atmiņas saglabāšanā, pierakstot senos vietu nosaukumus, to rašanās skaidrojumus, īpatnējos vārdus, kas raksturīgi latgaliešu valodai, sakām vārdus, parunas, teikas un tautasdziesmas. Vākt, krāt vai vismaz apzināt vajadzētu senos rakstus — avīzes, grāmatas, sākot jau ar pirmajiem pātagrāmatu un bībeles izdevumiem. Ar to varētu saistīties arī kolekciju ap-

Lietišķās mākslas darbu gadatirgus

Rēzeknē notika tautas lietišķās mākslas darbu tradicionālais rudens gadatirgus. Visas dabā sastopamās krāsas bija redzamas keramikas, dzintara, metāla, vilnas, lina un ādas izstrādājumos.

ko darinājuši meistari dažādās Latvijas malās. Ar savu precīgu bija atbraukuši baltkrievu un lietuviešu amatnieki un mēbeļu galdnieki. Simtiem priekšmetu, kas tika izpārdoti jau pirmajās

gandarīti, ja varētu svētdienas pēcpusdienās reizi mēnesī iegriezties Preiļu baznīcā, lai paklausītos pasaulslavenus skaņdarbus izcilu mākslinieku izpildījumā? Preiļos ir vienas no labākajām ērģelēm ne tikai rajonā, bet arī republikā. Doma koncertzāle no mums ir visai tālu, tāpēc ne katrs var tikt uz koncertiem Rīgā. Cerams, ka šādu nodomu atbalstīs gan rajona iedzīvotāji, gan vadība.

Tie nu būtu ierosinājumi Kultūras fonda darba virzieniem mūsu rajonā. Un kādi būtu jūsu priekšlikumi? Ja tādi ir, tad, lūdzu, sūtiet rajona kultūras nodaļai Preiļos, Raiņa bulvārī 28, vai zvaniet pa tālruni 22132 vai 21001 līdz 20. oktobrim.

Ar tiem, kas vēlēšies darboties Kultūras fonda rajona nodaļā, tiksimies tās dibināšanas pasākumos 22. un 23. oktobrī, kad visus aicināsim uz parku, ciematu un pilsētu labiekārtošanas, māju sapošanas talkām, labdarības koncertiem, diskotēkām un ballēm. Iespējams, ka organizēsim arī amatnieku darbu izstādes, mākslas un amatnieku izstrādājumu izsoles. Ceram, ka šajos pasākumos aktīvi piedalīsies gan slaveni, gan mazāk pazīstami novadnieki, kuri dzīvo ārpus rajona, bet kuriem dārgs ir dzimtais sētas, ciema un pilsētas gods un labā slava, kā arī Kultūras fonda pārstāvji, aktivisti no Rīgas, kas palīdzēs organizēt diskusijas par kultūras tālāku augšupeju un nodibināt arī pašu Kultūras fonda rajona nodaļu.

Tātad — gaidām jūsu ierosinājumus, ceram uz aktīvu līdzdalību mūsu kopējās mājas — Preiļu rajona — kultūras izaugsmē.

Kultūras fonda nodaļas organizācijas grupas vārdā
MONIKA LIVDANE

LATINFORM

Aicinām uz sadarbību!

● KULTŪRAS FONDA NODALAS DIBINĀŠANA — NEATLIEKAMS UZDEVUMS

zināšana, to popularizēšana.

Bez tam Kultūras fonds rosina uzskaitīt viensētas, kurās mīt vientuļi cilvēki, kam varbūt ir nepieciešama palīdzība, un reizē aicina arī atsaukties jauniešus, kuri to varētu sniegt.

Mūsu rajonā nolaisti ir arī daudzi parki, sākot jau ar Preiļu muižas parku, un būtu labi, ja rastos arī parku kopšanas un aizsardzības kustība, klubi vai tamlīdzīgas apvienības.

Ir jādama par ekoloģijas problēmām. Tās ir visai sāpīgas. Presē par tām pagaidām galvenokārt ir izteikušies tikai Līvānu puses laudis. Bet vai Preiļos un citur rajonā tās būtu mazāk aktuālas?

Un vēl. Citos rajonos jau aizsākušies ērģelmūzikas cikli baznīcās, — arī tādās, kuras aktīvi darbojas. Vai arī mēs nebūtu

Rajona sadzīves pakalpojumu kombinātā ne mazums uzmanības vērtīts jaunās tehnikas ieviešanai. Trikotāžas cehā, kur top daudzi mums vajadzīgi izstrādājumi, uzstādītas Indijā ražotās adāmās mašīnas. Tās apkalpo jauniešu kolektīvs, kurš izgatavo trikotāžas izstrādājumus pēc pasūtījumiem.

ATTELOS:

● pie jaunajām no Indijas saņemtajām adāmajām mašīnām rosās Inta Zverbuļe un Rīta Vucāne (apakšējais attēls);

● pieredzējušajam meistaram atslēdzniekam Jānim Skudram jauno mašīnu regulēšana sākumā sagādāja grūtības, taču tagad, kad tās iepazītas tuvāk, nekādas raizes vairs nerodas (attēls pa labi).

J. SILICKA foto

Ziedu izstāde skolā

21. septembrī mūsu skolā notika ziedu izstāde. Tajā bija daudz krāšņu ziedu, bet visvairāk — dāliju.

Uz šo pasākumu bija ieradies mūsu kolhoza dzīvojošā dāliju selekcionāre Marta Kumpēle. Viņa mums pastāstīja, kā kopjamas un audzējamās dālijas. M. Kumpēle pati ir izveidojusi vairākas jaunas dāliju šķirnes. Izstādē no tām bija «Aina» un «Donna Anna» — tumši sarkanām, gandrīz melniem ziediem.

Selekcionāre nosauca visas dāliju šķirnes, kas vien bija atnestas uz skolu. Viņas dārzā aug apmēram 200 šķirņu dālijas. M. Kumpēle ir piedalījies gan rajona, gan republikas rīkotajās ziedu izstādēs un guvus godalgotas vietas.

Skola vairākas dienas dižojās ziedu krāšņumā.

M. TOMIŅA.

Jersikas astoņgadīgās skolas pionieru vienības padomes priekšsēdētāja

Dāvinājums karavīriem

● Jauni eksponāti papildinājuši ar Sarkanā Karoga ordeni apbalvotā Baltijas kara apgabala Vēstures muzeja mākslas priekšmetu kolekciju. Devīnpadsmit savus darbus muzejam uzdāvinājis tautas daiļamata meistars A. Osmolovskis.

Lielā Tēvijas kara dalībnieks Adrians Osmolovskis savus darbus rada bez audekla, otas un krāsām. Viņš nodarbojas ar intarsiju — inkrustāciju kokā. Trīsdesmito gadu sākumā pabeidzis Palehas lakas miniatūru skolu, jaunais mākslinieks pilnveidojās akadēmiķu K. Juona un B. Johansonā darbnīcās.

Plašs ir mākslinieka tematiskais diapazons: tie ir gan Pilsētu kara un Lielā Tēvijas kara vēstures motīvi, gan jaunattīstības valstu tautu cīņa par brīvību un neatkarību. Mākslinieks radījis arī daudzus pazīstamus literāro darbu personāžus. Muzejā atklātāji Adriana Osmolovska darbu izstādē redzami Lielā Tēvijas kara varoņu un pazīstamu starptautiskās komunistiskās kustības darbinieku portreti. Tie ir Rihards Zorge, Liza Caikina, Zoja Kosmodemjanska, Musa Džalils, Imants Sudmalis, Josips Brozs Tito, Georgijs Dimitrovs, Fidels Kastro... Daudzus gadus mākslinieks vēltiis V. I. Leņina tēla atveidojumam. Arī tas atspoguļots ekspozīcijā.

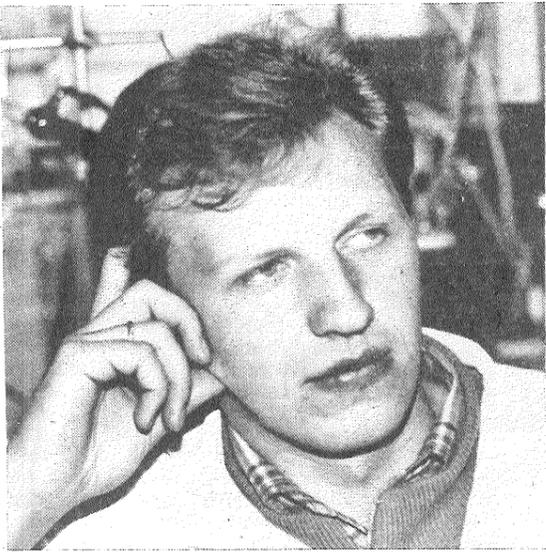
A. Osmolovska darbi glabājas daudzos Padomju Savienības muzejos. Par intarsijas tehnikā darinātajiem pannu un portretiem viņš vairākkārt apbalvots ar PSRS TSSI medaļām.

A. Osmolovska jaunrade labi pazīstama ārzemēs — Bulgārijā, Polijā, Somijā, Čehoslovātijā... Pazīstamā ASV mākslinieka Rokvela Kenta māji glabājas darbs «Kanādas klintis», ko A. Osmolovskis viņam uzdāvināja 1956. gadā. Pavisam nesen A. Osmolovska darbu savā īpašumā ieguva kāds cits pazīstams amerikānis — Armands Hammers. Tajā padomju mākslinieks atveidojis Amerikas Savienoto Valstu prezidentu A. Linkolnu. So portretu PSRS Kultūras fonds pazīstamajam biznesmenim un mūsu zemes lielajam draugam uzdāvināja Maskavā viņa 90. dzimšanas dienā.

Katrs, kas šajās dienās iegriežas muzejā, ieinteresējas par Adriana Osmolovska darbiem. Baltijas kara apgabala karavīri, veterāni un skolēni ilgi kavējas zālē, kur izvietota mākslinieka A. Osmolovska izstāde. «Lielais taidies māksliniekam par labajām, gaišajām patriotiskajām jūtām, ko viņa jaunrade modina cilvēka dvēselē», uz muzeju atnākušo dienesta biedru vārdā sacīja ierindnieks V. Kosenkovs.

V. DAVIDOVŠ,

LATINFORM korespondents

Līvānu eksperimentālajā biokīmiskajā rūpnīcā gādā gan par darbu, gan par sadzīves apstākļu uzlabošanu.

ATTELOS:

● Andris Stikāns, kurš strādā par inženieri tehnologu, veic arī vokāli instrumentālā ansambļa vadītāja pienākumus;

● rūpnīcas sporta kompleksa direktore un uzņēmuma komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāre Māriete Vilcāne (attēlā no labās) ar savu vietnieci komjaunatnes darbā Inģūnu Pudovu apspriež, kā interesantāk organizēt VLKJS 70. gadadienai veltītus pasākumus;

● ritmiskās vingrošanas nodarbības bērnu darza vecākās grupas audzēkņiem.

J. ZANDES foto

„Prizma“ darbojas

Jau divus mēnešus darbojas kooperatīvais videosalons «Prizma». Mazajiem skatītājiem šeit rāda multiplikācijas filmu programmas, bet pieaugušo kinolekciju veidā var iepazīties ar

ārzemju kino vēsturi. Kooperatori arī turpmāk grib izmantot klubu darba formu, organizējot abonementu ciklus. Interesenti var pieteikties Līvānu kultūras namā.

Atkarībā no pieprasījuma videosalons sniegs savus pakalpojumus arī lauciniekiem. Piemēram, aizvadītajā sestdienā Vārkavas ciema klubā varēja noskatīties videosalona kinoprogrammas gan lielie, gan mazie.

V. RADIS

I. SMILGA:

„Es esmu profesionāls partijas darbinieks“

— Es visvairāk vēlos, lai tauta uzzinātu patiesību par manu tēvu un citiem Leņina cīņas biedriem, ko iznīcināja Staļins un viņa bendes. — saka Tatjana Smilga-Polujana. Kā vislielāko svētumu šī sieviete glabā viņai 1987. gada aprīlī izsniegto izziņu Nr. 4n-0306/63. Lūk, kas tajā teikts.

«1935. gada 1. janvārī apcietinātā Ivara Teņa dēla Smilgas apsūdzības lieta pārskatīta... PSRS IeTK Ipašās apspriedes 1935. gada 26. marta lēmums un Augstākās tiesas kara kolēģijas 1935. gada 10. janvāra spriedums attiecībā uz I. Smilgu atcelti un lieta izbeigta nozieguma sastāva trūkuma dēļ. Sajā lietā I. Smilga pēc nāves reabilitēts.

PSRS Augstākās tiesas kara kolēģijas sekretariāta priekšnieks justīcijas pulkvedis

A. Ņikonovs.»

Kas tad bija šis cilvēks, kuru vienu no pirmajiem samala savās zēlsirdību nepazīstošajās dzirnās nežēlīgā isto revolucionāru iznīcināšanas mašīnā? 1924. gada 2. aprīlī aizpildītajā «PSRS CIK locekļa anketā I. Smilga par sevi raksta: «Cēlies no zemniekiem, KK(b)P biedrs kopš 1907. gada, profesija — profesionāls partijas darbinieks, galvenais nodarbošanās veids pirms Oktobra revolūcijas — mācījos, strādāju sociāldemokrātu partijā, biju ieslodzīts cietumā un

divreiz izsūtīts, pašlaik — PSRS Valsts plāna komitejas priekšsēdētāja vietnieks.»

Konkretizējot šīs skopās anketas rindas, mēs uzzināsim, ka I. Smilga bija viens no tiem, kas V. I. Leņina vadībā gatavoja revolucionāro apvērsumu. Kopš 1917. gada aprīļa viņš bija partijas Centrālās Komitejas loceklis.

Vēstures lappuses

lis. Laika posmā, kas atdala Februāra revolūciju no Lielā Oktobra, 25 gadus vecais Ivars Smilga bija Somijas apgabala armijas, flotes un strādnieku komitejas priekšsēdētājs. Smilga parakstīja Vladimiram Iljičam Leņinam uz Konstantīna Ivanova (Leņina pseidonīms) vārda izdoto dokumentu, kurā padome «galvo par šo biedru» un lūdz viņam pilnīgi uzticēties, sniegt palīdzību un atbalstu.

Zemnieku ievēlētā un 1905. gadā soda ekspedīcijas noģalinātā Alojās rīcības komitejas priekšsēdētāja Teņa Smilgas dēls savu dzīves ceļu izvēlējās bez svārstīšanās: jau jaunībā Ivars kļuva par Latvijas sociāldemokrātu organizācijas biedru. Išu brīdī viņš Maskavā mācījās par ekonomistu. Sekoja apcietināšana un izsūtījums uz Vologdas apgabalu, bet vēlāk uz Jenisejas novadu (tur viņš iepazīs

ar savu nākamo dzīvesbiedri Nadeždu Polujanu). Tāda bija dzīve līdz pat 1917. gada sākumam.

Pilsoņu kara gados viņš bija vairāku frontes revolucionāro padomju loceklis, kā arī republikas Kara revolucionārās padomes loceklis. V. I. Leņins vairākkārt vēlējās uzzināt viņa viedokli dažādos kara politikas jautājumos. Kad valstī tika atjaunota mierīga dzīve, I. Smilga kļuva par Augstākās Tautas saimniecības padomes priekšsēdētāja vietnieku, vienlaikus vadot kurināmā pārvaldi, bet vēlāk, līdz pat apcietināšanas brīdim, ieņēma PSRS Valsts plāna komitejas priekšsēdētāja vietnieka amatu. Pirmais spriedums, kurā bija paredzēts ilgstošs ieslodzījums cietumā, vēlāk tika pārskatīts un 1937. gada janvārī Ivaru Smilgu nošāva. Oficiāli par viņa nāvi, turklāt sagrozot datumu, tuviniekiem paziņoja tikai 1954. gadā.

Ar Tatjanu Smilgu-Polujanu es iepazīnos Latviesu strēlnieku memoriālajā muzejā, kad viņa nesen atkal bija ieradusies Rīgā. Ar muzeja vēsturnieku entuziasu kolektīvu viņu saista cieša draudzība un kopīga vēlēšanās pateikt patiesību par revolūcijas gvardes cīnītājiem, pie kuriem, kaut arī viņš nebija strēlnieks, piederēja arī viņas tēvs.

B. SEBJAKINS,
LATINFORM korespondents

J. Ivanova Mūzikas diena

● Klāt gadskārtējā Jāņa Ivanova Mūzikas diena. Šogad to atzīmēsīm 6. oktobrī.

Kā jau parasti, tā sāksies Riebinu ciema «Babros» pulksten 13.30 pie piemiņas akmens. Pulksten 15.00 ar komponistam veltīto piemiņas sarīkojumu vasaras darba sezonu beigs Jāņa Raiņa muzejs Jasmuižā. Mūzikas diena noslēgsies ar plašu svētku koncertu Preiļu rajona kultūras namā pulksten 19.00.

Mūsu viesi būs J. Vītola Latvijas Valsts konservatorijas docente Valda Kalniņa, muzikologs

Arvīds Bomiks, komponists Juris Karlsons, profesore Laima Andersone-Silāre, solists Bruno Egle, čelliste Laima Kunkule, pianists Juris Kalnciems, koncertmeistare Silvija Dudule un, protams, Igors Ivanovs.

Šogad svētkos skanēs ne tikai Jāņa Ivanova mūzika, bet arī viņa skolotāja Jāzepa Vītola skandarbi.

I. SPARĀNE,
rajona kultūras nodaļas vecākā inspektore

Redaktors P. PIZELIS

LABOJUMS

Laikraksta «Leņina Karogs» 1. oktobra numurā publicētajā paziņojumā par PSRS Konstitūcijas dienai veltīto sanāksmi pieļauta kļūda. Pareizi jābūt: «Sanāksme notiks 6. oktobrī plkst. 16.00.»

Preiļu pilsētas izpildkomiteja

Līdzjūtības * Sludinājumi

VELĒTAJU ZINĀSANAI!

Latvijas PSR Augstākās Padomes deputāte Agnija Ivanova (Preiļu vēlēšanu apgabals Nr. 259) pieņems vēlētajus Preiļu pilsētas izpildkomitejas telpā 11. oktobrī no plkst. 15.00 līdz 17.00.

Atgādinām Līvānu un Preiļu pilsētu individuālā sektorā iedzīvotājiem, ka nepieciešams samaksāt par ūdensvada un kanalizācijas izmantošanu 1988. gadā.

Preiļu iedzīvotāji maksājumus var nokārtot Preiļos Rīgas ielā 4, Līvānu iedzīvotāji — Līvānos, Rīgas ielā 2 b.

Dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienība

1988. gada 8. oktobrī Rudzētu ciema padomes izpildkomiteja rīko

SVECISU VAKARU

Steķu kapos plkst. 18.00; Rudzētu kapos plkst. 20.00.

Celtniecības un projektēšanas organizāciju, zemes izmantošanu — kolhozu un sovhozu, kā arī atsevišķu pilsoņu ievēribai:

Latvijas republikāniskā magistrālo sakaru tehniskā mezglā Daugavpils kabeļu iecirknis paziņo, ka sakarā ar iecirkņa pārvietošanu uz citu vietu projektu saskaņošanas jautājumi, kā arī jautājumi par zemes un celtniecības darbu veikšanu sakaru kabeļu līniju aizsargjoslās turpmāk jārtojami Daugavpilī, Spaļu ielā 10. Tālrunis 25360 vai 35146.

PARDOD māju ar labierīcībām. Jēkabpilī, Padomju ielā 23. Tālrunis: 31907 vai 34949.

Izgausa kā egles sveču liesma, Tumsā aizkrita kā saules gaismas stars, Izskanēja tā kā laba dziesma, Kas nekad vairs sirdi neaizskars. (J. Osmanis)

Skumju brīdī esam kopā ar SANDRAS tuviniekiem, viņu pāragri smiltājā guldot.

« Klasesbiedri un audzinātāja

Vēl galā māv darbi, Vēl nebeidzas dziesma, Iejaucās liktenis skarbs — Nodzīsa dzīvības liesma. (J. Sirmbārdis)

Izsakām līdzjūtību, JANI KALVĀNU pēdēja gaitā izvadot. Oškālna kolhoza kolektīvs

Saņem, labā zemes māte, Vienu sirmu māmuliņu. Apsedz viņu silti, silti Savām smilšu velēnām. (T. dz.)

Skumstam līdzī Helēnai Vaivodei, MAMIŅU pēdēja gaitā izvadot.

Darbabiedri

PARDOD zirgu Leņina kolhozā. Tālrunis 21387.

PARDOD grūnsu govī Oškālna kolhozā, Drēņos. Vaivods.

Latvijas KP Preiļu rajona komiteja un rajona Tautas deputātu padomes izpildkomiteja izsaka dziļu līdzjūtību piederīgajiem, tuviniekiem un rajona laikraksta «Leņina Karogs» redakcijas kolektīvam sakarā ar redakcijas atbildīgā sekretāra KARLA PRIEDISA pāragro nāvi.

Nāve rūgtā, nāve jaunā, Kā lai spēšs mieru rod? Kādēļ nēmi mūžu jauno, Neļaudama nodzīvot? (Z. Purvs)

Izsakām dziļu līdzjūtību Valērijai Brūverei sakarā ar MEITAS pāragro nāvi.

Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas kolektīvs

Dusi saldi, māmuliņe, Mūža gaitas beigušās, Lai nu viegli zemes māte Pārklāj smilšu paladziņu. (T. dz.)

Kolhoza «Nākotne» 2. nodaļas kolektīvs izsaka dziļu līdzjūtību darbabiedrei Helēnai Vaivodei sakarā ar MĀTES nāvi.

LEŅINA KAROGS

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviski un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TALRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 21996,

atbildīgais sekretārs — 22154, agrorūpnieciskā kompleksa, jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1. 1 nos. Iespiedliksne. Ofsetiespiedums.

Metiens 14 138 eks. (latv. val. 10 042 eks., krievu val. 4 096 eks.). Indeks 68169.

Pas. 1427.